GAZETA KRAKOWSKA

Nro 103.

Z KRAKOWA DNIa 27 GRUDNIA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

W dalszym ciągu Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 14 Grudnia r. b. 1818 wniesione zostały Proiekta do Praw: *pierwszy* z strony JW. Drake Delegowanego Sędziego Pokoiu, o ustanowieniu Towarzystwa Ogniowego dla Miasta Krakowa. — *Drugi* przez JW. Francisz ka Piekarskiego Reprezentanta z Gminy Okręgowey Modlnica, względem ustanowienia Podatku gruntowego po dziesięć od sta, stosownie do posiadłości Ziemskich, w które maią bydź liczone pożytki z Lasów, Łąk, Pastwisk, czynszów i propinacyi, skutkiem zaprowadzenia którego podatku, będzie porównanie podatków w miarę posiadłości, a z tego podatek $\frac{40}{100}$ i Subsidium Charitativum ustanie. — *Trzeci* przez JW. Felixa Słotwińskiego *Delegowanego* od Akademii, względem zniesienia Policyi Pośredniey w Mieście Krakowie istnącey, a przeniesienie tey władzy w całości na Woytów.

Proiekta powyższe Izba Prawodawcza Rządzącemu Senatowi do urzędowego użycia przesłać postanowiła.

Na następuiącym Posiedzeniu Seymu dnia 15 m. i r. b. 1818 wprowadzony został przez JW. Marszałka pod decyzyią Izby Prawodawczey początkowany z strony Rządzącego Senatu Proiekt do prawa zapewniaiącego korzyści dla buduiących nowe Domy z twardego Materyiału, lub podobne spustoszałe z gruntu reparuiących, i o środkach znaglaiących do reparacyi. Po odczytaniu Proieku i Opinii Kommissyi Prawodawczey, która się oświadczyła za przyięciem Proiektu, — Izba Prawodawcza większością sekretnych kresek Proiekt powyższy w prawo zamieniła, i Senatowi Rządzącemu dla ogłoszenia przesłać postanowiła.

W dalszym porządku, przystąpiła Izba Prawodawcza do Wyboru Urzędników z List Kandydatów przez Kommissyią Kwalifikacyiną podanych, a nayprzód co do Urzędu Senatora czasowego, po sprawdzeniu Listy Kandydatów o ten Urząd ubiegaiących się, większością sekretnych kresek JW. Augustyna Boduszyńskiego obrała Senatorem czasowym Rzeczypospolitey Krakowskiey.

Przed przystąpieniem do obioru czasowego Sędziego Appellacyinego z Kandydatów przez Gminy na Urząd ten podanych, JW. Słotwiński Delegowany od Akademii zabrawszy głos wniósł: "iż Artykuł 19 Konstytucyi wyraźnie stanowi, że między innemi warunkami do otrzymania Urzędu Sędziego potrzeba odbyć zupełnie Nauki prawa w iednym z Uniwersytetów istnieiących w Kraiach dawnego Królestwa Polskiego, otrzymać stopień Doktóra prawa, pracować przy Pisarzu Sądowym lub Adwokacie; warunki te są istotnemi, bo w braku tych Sędzią sprawiedliwym bydź niepodobno; niedosyć iest mieć sumienie czyste i zasługi łożone w innym życia zawodzie, potrzeba także gruntowney znaiomości prawa i praktyki Sądowey, bo dla strony iedno i toż samo iest, czyli ią Sędzia umyślnie, czyli też przez swą niewiadomość Wyrokiem uciąża, a lubo Nayiaśnieysi Monarchowie tworząc Konstytucyią dla Kraiu Rzeczyposp: Krak: może dla tego, że się nie spodziewali, aby ona zastała Mężów Kwalifikacyie w Artykule 19 wyszczególnione posiadaiących, w ostatnim ustępie tegóż Artykułu postanowili: iż przed upłynieniem terminu lat sześciu, potrzeba aby każdy obywatel do otrzymania iednego z Urzędów w tym artykule wymienionych udowodnił posiadanie własności po Wóycie żądanych, gdy iednak nie wyrzekli ani wyrzec mogli, aby między Kandydatami Kwalifikacyy Sędziego Appel. z Wóytowską posiadaiącemi przed upłynieniem lat 6 żadney nie czyniono różnicy, w tym przeto względzie wniósł, ażeby Izba Prawodawcza na posiadaiących istotnie potrzebne Kwalifikacyie przez wzgląd na dobro Ogółu uwagę swą zwróciła."

Po odczytaniu Kwalifikacyi Kandydatów Izba Prawodawcza przystąpiła do wyboru sekretnemi kreskami, i większością tychże obrała JW. Kazimierza Kozłowskiego czasowym Sędzią Appellacyinym Rzeczypospolitey Krakowskiey.

Następnie przedsięwzięty został z Listy Kandydatów przez Zgromadzenia Gminne podanych obiór Sędziów Pokoiu do pięciu Okręgów Kraiu Rzeczypospolitey Krakowskiey — i po dopełnionym sekretnym kreskowaniu, większością kresek obrani zostali Sędziami Pokoiu:

Do Okręgu I. i II. w Mieście Krakowie.

JJWW. X. Jan Dzianott.
— — Jozef Wasserrab.
— — Woyciech Like.
— — Szczepan Lubowiecki.
— — Szymon Białecki.

Do Okręgu III. Mogilskiego.

JJWW. X. Benedykt Wierzbinski.
— — Ignacy Mieroszewski.

Do Okręgu IV. Chrzanowskiego.

JJWW. X. Jozef Hudek.
— — Sylwester Rath.
— — Jozef Baron Chadziewicz.

Do Okręgu V. Krzeszowickiego.

JJWW. Jan Drake.
— — Jan Kanty Bobrowski.

Z porządku przystąpiono do sprawdzenia Kwalifikacyi kandydatów na Urząd Sędziego Trybunału Pierwszey Instancyi przez Zgromadzenia Gminne podanych, doczego JW. Słotwinski Delegowany od Akademii przymawiaiąc się rzekł:

Ponieważ także między Kandydatami ubiegaiącemi się o Urząd Sędziego I.

Jnstancyi, znayduię takich którzy niedowodzą iakieby posiadali wiadomości Prawa i gdzieby ich nabyli, — przeto odwołuiąc się do powodow dnia wczorayszego przed obiorem Sędziego Apellacyinego ustnie przytoczonych, abym się iaśney w iey mierze wytłomaczył, dodaię iż w żaden sposob dopuścić, ale nawet poiąć niemogę, aby bez gruntowney Nauki Prawa i praktyki Sądowey można kłasdź się na równi z uzdatnionemi Kandydatami, kiedy Sędzia w stanie obywatelskim nie podług Sumienia własnego czasem widzi mi się będącego sądzić, lecz podług praw nadanych, których wprzód nauczyć się, ich ducha poznać one zastosowywać i podług nich scislę wyrokować powinien, bo któryż obywatel lub Mieszkaniec mógłby działać bezpiecznie iesliby iego czynności nie do Ustaw obowięzuiących i ich Ducha, lecz tylko do Sumienia, i wiadomości sędziego stosowanemi bydź miały na cożby się zdały Kodexa — co wydziały Prawa po wszystkich Uniwersytetach na Swiecie, na co Prawo Natury, Rzymskie, Cywilne Koscielne i postępowania Sądowe, gdyby niemaiący nawet o nich wyobrażenia, do Kapłańsiwa że tak rzekę w Swiątyni Sprawiedliwości mogłby bydź dopuszczonym, — iakaż pobudka do Nauk, iakie zachęcenie Uczniow, ieżliby uzdatnienie się do Urzędow Sądowych nienadawało Prawa Pierwszeństwa, iakie zapewnienie i zaspokoienie Rodziców i Opiekunów, gdyby dopuscić ten przesąd, że bez Nauki Prawa można zaiąć Krzesło Sędziowskie, które nie Ciało lecz tylko Mąż istotną Kwalifikacyią Konstytucyiną posiadaiący zdobić może. Czyliż zarumienićby się niepowinni Ci Kandydaci, którzy nieposiadaiąc istotnych przymiotów do sprawowania Urzędu Sędziego, wdzieraią się do niego, a tak w samey Kandydacyi okazuią się bydź Sędziami niesprawiedliwemi — którzy żądaią tego co się przeciwi wyobrażeniom urzędu Sędziego—co się niezgadza z Dekretami Królewskiemi z dnia 11 Lipca 1809 i 29 Kwietnia 1818 iako ani przez Konstytucyią, ani przez żadne zgromadzenie Reprezentantów niezniesionemi, a zatem dotąd obowięzuiącemi — Co dopusciwszy obrażałoby się warunki Konstytucyine, Wolą Nayiaśnieyszych Monarchów, i Cel Krainy, gniazdem Nauki Umieiętności bydź maiącey — Co tylko z niebezpieczeństwem dla ogółu, i każdego w szczególności uczynićby można.

Po odczytaniu Kwalifikacyi kandydatów nastąpił wybor sekretnemi kreskami, i skutkiem tego większością głosów JW: Marcin Soczyński Sędzią czasowym Trybunału I. Jnstancyi obrany został.

W dalszym działaniu JW. JX. Paszkowicz Delegowany od Kapituły w wymownym głosie dowodził przeciążenie stanu Duchownego Podatkami i uczynił wniosek, ażeby przynaymniey Plebani od Podatku Subsidii Charitativi byli uwolnieni.— JW. Sołtykowicz Delegowany od Akademii przymawiaiąc się do powyższego wniosku przedstawił, iż ieżeli Duchowni maią Prawo narzekania na przeciążenie podatkami, maią równe prawa wszelkie stany. Miasto Krakow, Ziemianie i Włoscianie maią prawo upomnić się u Rządzącego Senatu aby raczył weyrzeć w stan opłakany, i przyspieszył dokładay sposób podatkowania — a do podania szrodków w obszerności zamówił sobie

głos na następnym Posiedzeniu. — JW. Piekarski Reprezentant z Gminy Okręgowey Modlnica w przedmiocie uregulowania Podatku *Podymnego* przedstawił stósowne środki i te na pismie złożył.

Jzba Prawodawcza wniosek JW. Reprezentanta X. Paszkowicza wraz z uwagami JW. Reprezentanta Piekarskiego Senatowi przesłać postanowiła.

Dalsze czynności w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 19 Grudnia.

Uroczystość Imienin Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xiążęcia Mikołaia Pawłowicza obchodzona była w tey stolicy wczoray dnia 18 b. m. przez modły zasyłane do Nieba w Kościele katedralnym i w kaplicy Greckiey o iak naywiększą pomyślność całey Nayiaśnieyszey Cesarsko-Królewskiey Rodziny i przez powinszowania, które władze kraiowe składały Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiemu Xiążęciu Konstantemu.

ROZKAZ DZIENNY
Do woyska Polskiego.

W kwaterze główney dnia 14 Grudnia w Warszawie. 1818.

Za Naywyższym Rozkazem

Otrzymuią żądane dymmissyie.

W piechocie: Z pułku 1go liniiowego, Podchorąży Józef Radwan, i z pułku 3go strzelców pieszych, podchorąży Julian Peszel, oba w stopniu podporuczników, z pozwoleniem noszenia munduru.

W jeździe: Wykreślony z Kontrol Rozkazem Dziennym z dnia 29 Października 1816, z pułku 1go Ułanów, Major Jordan.

Dla interessow familiynych.

Z tegoż pułku, Podporucnik Wincenty Żyżniewski.

Otrzymuie pozwolenie noszenia munduru

W piechocie: Uwolniony od służby, w stopniu Majora, Rozkazem Dziennym z dnia 2 Grudnia r. b. z pułku 2go strzelców pieszych, Kapitan Zwański.

Otrzymuie pozwolenie noszenia munduru woyska

W Korpusie Artylleryi i Inżynierów: Uwolniony od służby, w stopniu podporucznika, Rozkazem Dziennym z dnia 4 Października r. b. z kompanii 4tey lekkiey pieszey, podofficer Delowski.

Naczelny Wódz
(pod.) *Konstanty*, *W. X. R.*
*Z*godno z oryginałem:
Jenerał, Szef Sztabu Głównego
Tolinski.

Z Petersburga d. 20 Listopada d. k.

Pod ug Imiennego Jego Cesarskiey Mości naywyższego ukażu, obiawionego Rządzącemu Senatowi przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistego Radcę Taynego i Kawalera Osipa Piotrowicza Kozadawlewa, d. 6 Listopada r. t. rozkazano z okoliczności teraźnieyszego rekruckiego naboru, odłożyć szlacheckie i kupieckie wybory do dnia 1 Stycznia 1819 r. w tych wszystkich Guberniiach, gdzie zaczynać się powinny po upłynieniu roku teraźnieyszego na następne trzy lata.

Dnia 15 b. m. około godziny 6tey wieczorem Newa stanęła.

Dnia 19 Paźdz: o godzinie 10tey wieczorem Bukarest oświecony został światłem atmosferycznem tak mocnem, że w po-

koiach nawet, w których świece zapalone były ziawienie to było bardzo widocznem. Wielu ze znayduiących się w czasie tym na podworzu zapewnia, że światło to wydawała kula ognista, podobna do spadaiącey z nieba gwiazdy, w wielkości ią przewyższaiąca, która niezmiernie się powiększyła, a na koniec w słabe zamieniła się światło. Droga, którą kula ta leciała, była koloru brunatnego i do długiego ogona podobna. Ziawisko to trwało około dwóch minut. Goniec, który dnia 20 z Jass przybył, widział, toż samo zapewne ziawisko, tegoż kształtu i nader mocnego światła, a iechał wtedy drogą w Moldawii, o 180 wiorst od Bukarestu. Z czego wnosić można, że to ziawisko widzianem bydź musiało i w innych kraiach Wschodniey Europy.

Dnia 20 Października otwarte zostało w Kazaniu seminaryum duchowne, a przy niem szkoła powiatowa i parafiialna.

Mieszkańcy osady Białokurakińskiey, należącey dawniey do zeszłego Xięcia Alexandra Kurakina, teraz zaś wolni rolnicy, dali przykład wdzięczności i swey dla pamięci tego Xiążęcia, byłego ich Pana, stwierdzaiący prawdę, że dobrodzieystwa żyią wiecznie w sercach wdzięcznych po zgonie nawet dobroczyńców. Przeięci wdzięcznością ku swoiemu dobroczyńcy, który ich nowem udarował życiem, wolnością, odprawili d. 22. Październ: w mieście Powiatowem żałobne po nim nabożeństwo, po którem zaprosili duchowieństwo, i urzędników na obiad do domu tegoż Xiążęcia. Nie można było bez roskoszy serca bydź świadkiem, iak ci włościanie błogosławili pamięci zmarłego, a dzień ten darami dla nieszczęśliwych oznaczyli. Otoż wiekuisty pomnik spokoynych cnot obywatelskich, dobrodzieystwami wzniesiony, a niezwiędłym wieńcem wdzięczności przyzdobiony.

Rossyysko-Amerykańska kompaniia wysłała d. 7 Września 1816 roku z Kronsztadu na około świata do osad swoich Amerykańskich z rozmaytemi potrzebami czwartą wyprawę złożoną z dwóch okrętów: Kutuzow i Suworow. Pierwszy był pod dowództwem Kapitana Gagenmeystera, a drugi pod Porucznikiem Panafidyn. Dowództwo zaś ogólne poruczono Panu Gagenmeyster, któremu także poruczone były przedmioty naukowe w tey podróży, równie iak nowe odkrycia. W dniu 11 Grudnia oba te okręty stanęły w stolicy Brezyliyskiey Rio-Janeiro, a potem w porcie Peruwiańskim Calao. Kutuzow stanął tam roku 1817. d. 17. Grudnia; a Suworow dnia 18. Poczem zatrzymawszy się przy brzegach Peru, Suworow udał się ku wyspie Sithe do portu Nowo-Archangelskiego, gdzie stanął dnia 22 Lipca, a Kutuzow odwiedził naprzód zatokę Gwataqua potem brzegi Albiońskie, gdzie założono kompaniią i osadę, którą nazwano osadą Rossow, i nowey Kalifornii port St. Francisco. Nakoniec w dniu 22 Listopada złączył się pomyślnie z okrętem Suworow. Ztamtąd ostatni wysłany został na powrót z towarami kompanii, iako to, futrami, pewną ilością kakao i cukrem w mące. Po drodze zatrzymywał się przy wyspach Washingtona, wstępował do portu Czyczagowa, potem d. 6. Czerwca stanął w Rio-Jeneiro, zkąd w 79 dni stanął w porcie Kopenhagskim, a nakoniec w dniu 18 Październ: przeszłego, stanął pomyślnie

Kronstadzie. Ładunek togo okrętu przechdzi milion rubli.

Z Paryża d. 9 Grudnia.

Monitor wczorayszy zawiera dwa rozporządzenia Królewskie. Pierwszem P. Roy, członek izby Deputowanych mianowany iest Ministrem Skarbu. Drugiem Hr. Corvetto, którego Król od obowiązkow ministrowstwa Skarbowego dla słabości zdrowia uwolnił, mianowany iest na dowod ukontentowania JKMci z dotychczasowych iego wiernych usług, Ministrem stanu i członkiem tayney rady.

Tenże Dziennik zawiera wyięty z Dziennika *des Maires* artykuł o Kongresie Akwisgrańskim, do którego wstęp iest taki: — " W Niemczech, Anglii i Niderlandach rozpuścili zawcześnie pisarze trwożliwe przepowiedzenia o prawdziwem celu Kongressu Akwisgrańskiego. Ustęp sprzymierzonego woyska z Francyi mienili bydź tylko pozorem, gdyż Monarchowie ziadą się tylko dla spiknienia się przeciw wolności ludow i włożenia nowych kaydan na swoich poddanych. „ Tu dodaie Monitor iak niesłuszne były te domysły, iak sprawa Królow i ludow iedną tylko była, iak ludy przez swoich Monarchów prawdziwie na Kongresie zastąpionemi były, i t d.

Xże Richelieu otrzymał od Króla Niderlandskiego wielki krzyż orderu Lwa.

Król oznaymić kazał Kapitule Paryzkiey, iż znaydować się będzie w Kościele Panny Maryi d. 9 b. m. na Mszy o S. Duchu poprzedzaiącey otworzenie posiedzeń izb prawodawczych.

Mowią, iż Marszałek Soult, Merlin de Douay i Arnault maią otrzymać pozwolenie powrocenia do Francyi.

Xże Angouleme rzekł do Prezesa Ewangelickiego Konzystorza w Mühlhausen: " Wolą iest Króla na wzor Henryka IV. utrzymać dla wszystkich zupełną wolność sumnienia i wolne odbywanie służby Bożey. Ta zasada iest także moią i wszystkich Xiążąt Rodziny Królewskiey. „ — W Kolmarze przerwał mowę przełożonemu szkół, który go zapewniał, iż naucza młodzież kochać Boga i Króla, temi słowy: " Nauczay ią WPan także kochać Konstytucyią „

Przez Kale odpłynęło ogołem z ustępuiącego z Francyi woyska Angielskiego 22,181 mężczyzn, 22,000 kobiet, 2782 dzieci i 6475 koni.

Xiężna Berry iadąc niedawno z obiadu od Krola na operę zgubiła naramiennik z nayprzednieyszych pereł, który szacowany iest do 30,000 fr. Wszyscy Jubilerowie zostali zaraz o tem uwiadomionemi.

Amerykański bryg Anna Maryia zinkiem obity, odbył podroż do południowego morza i po 13 miesiącach powrocił do Nowegoiorku. Budowniczy obeyrzawszy go, znalazł iż zink bynaymniey nie był nadwerężony, a zatem zink lepszy iest od miedzi do obiiania okrętow.

Wyprowadzony z Anglii Jenerał Gaurgaud, podług Monitora otrzymał pozwolenie bawienia w Hamburgu, byle stosował się do przepisu ustaw.

Z Londynu d. 5 Grudnia.

Dziennik Goniec opisuie smutne położenie Xcia Rejenta wczasie pogrzebu Królowey. Tu widział stoiące trumny swey corki i wnuka, tam stawiano zwłoki iego Matki, a w pobocznym gmachu znayduią się żyiące zwłoki iego Oyca, który nic o tych śmierciach niewie, nie czuie ich

straty, ani żałuie!

Przed nieiakim czasem Doktor Watson, autor historyi życia Gordona i Fletchera, zakupił w mieście Rzymie od wykonawcy testamentu Kardynała Jork (czyli Henryka IX. iak się mienił) mnostwo papierow, które iako archiwum Stuartow na poddaszu wystawione na deszcze gniely. Uporządkował ie, które przeszło z 400,000 sztuk się składały, a między niemi przynaymniey 250,000 historyczney znaydowało się osnowy. Ta iego czynność rozgłosiła się w Rzymie i ściągnęła uwagę Rządu Papiezkiego. Kardynał Consalvi starał się naprzod obietnicami, potem groźbami te pisma nabydź, a nakoniec gwałtem kazał ie zabrać i Watsona w więzieniu osadzić. Angielski rezydent w Rzymie okazał się względem tego oboiętnym. Pisma te zostały Xciu Rejentowi w imieniu Papieża przesłane i Watson otrzymał potem wolność i udał się zaraz do Londynu, gdzie zaniosł skargę o wydarcie sobie własności. Do rozpoznania tey sprawy wyznaczona tu teraz została Kommissyia.

Jeden z dziennikow rannych położył następuiącą różnicę między dawnym, a teraźnieyszym czasem: — My widziemy, wyraża, wybieranych po 100 ludzi do woyska, a dawni nie widzieli iak iednego; my widziemy 5000 ludzi w szpitalach, a oni nie widzieli iak iednego; my widziemy do 20 towarzystw publicznych, a oni iedne tylko widzieli; my widziemy papiery rządowe, a oni widzieli złoto; tam gdzie my widziemy mężczyznów we fraczkach, oni widzieli w zbroi; my widziemy twarze malowane, oni widzieli twarze, na których malowało się zdrowie; my widziemy ginące dzieci w rękodzielniach, oni widzieli zdrowe pracuiące w polach; my widziemy więzienia gdzie oni widzieli zamki; my widziemy Panów, gdzie oni widzieli reprezentantów; nakoniec oni widzieli ludzi, a my widziemy tylko oszustów; oni widzieli Miltona a my widziemy Southey, (wierszopisa chwalczego.)

Podług doniesień z Natchitoches Gubernator Hiszpański prowincyi Texas wysłał z miasta St. Antonio pod d. 5 Sierpnia oddział z 200 żołnierzy złożony z 3 działami, dla zniszczenia zakładu Flibustierów w Galvestowne i założoney niedaleko ztamtąt nad raeką Trinidad przez Jenerała Lallemand osady Pola przytułku. Po ukończeniu tego działania rzeczone woyska udać się maią do Natchitoches i Rio-Honda, dla zniszczenia wszystkich w tych okolicach poczynionych przez Amerykanów zakładów i plantacyy. W Natchitoches zbieraią się Amerykanie i zbiegli Hiszpanie dla odparcia tey napaści.

Pocztowy statek z wyspy Trynidad przywiózł tu listy z Hiszpańskiey Ameryki pod d. 13 Października, które wszystkie zapełnione są szczegółami o przygotowaniach Niepodległych do otworzenia teraźnieyszey kampanii, która podług wszelkiego podobieństwa będzie stanowiącą. — List z St. Croix pod d. 22 Października zawiera doniesienia z Guiary, które opiewaią, iż równiny Calabozo znayduią się znowu w ręku Niepodległych, i że ieśli Jenerał Morillo nie otrzyma znacznych posiłków, nie potrafi utrzymać się przy Karakas. Rozpisał on rekwizycyią na 2 mill. dolarów, 4000 ludzi i 2000 mułów. Pieniądze i muły mieć zapewne będzie; ale

ludzi gdzie indziey szukać musi. Osada w Porto-Rico iest zasłaba, ażeby mu mogła naymnieyszą dać pomoc. Jenerał M'Gregor spodziewany iest co chwila w Port-au-Prince, gdzie czeka na niego wielu stronników. — Wypis z listu Jenerał Bolivar z Augustury pod d. 13 Sierpnia. Przybycie Admirała Brion z ammunicyią, &c. odmieniło zupełnie nasze położenie. Wszystkie nasze bataliiony są zupełnie uzbroione i wstanie rozpoczęcia kampanii, która nietylko co do karności woyska, ale i liczby iego i zapału obiecuie nam naypomyślnieyszy wypadek. Nieprzyiaciel zamknięty iest w dawnych swoich stanowiskach, i nie śmie nawet iednego korpusu wysłać na równiny. Jeden tylko Morales z 🙰 odzów woysk Królewskich czynił nam nieiakie przeszkody, ale utraciwszy w dwóch potyczkach całą swoią jazdę, cofnął się do Walencyi. — Z Nowey Grenady mam naypomyślnieysze doniesienia: przednie nasze straże staią na wzgórzach przedzielaiących tę prowincyią. Duch publiczny zupełnie nam sprzyia; mieszkańcy ustawicznie powstaią przeciw Hiszpanom, a ci nie maią dosyć woyska do przytłumienia powszechnego pożaru, który im grozi. Związek między Kartageną i Santa Fe iest przez 3 kompanie powstańców przecięty. „ —— W Popaian zgromadził się liczny korpus patryiotów, który przymusił Vice-króla Samany do połączenia wszystkich woysk swoich. Wiele powiatów, które dawniey bardzo sprzyiały sprawie Królewskiey, oświadczyły się także za niepodległością, i przecięły związek między Quito i Santa Fe.

Z Bruxelli d. 11 Grudnia.

Król nasz udzielił wielkie krzyże orderu Lwa Królewicom Pruskim Następcy tronu i iego bratu, tudzież wielu zagranicznym Ministrom stanu.

Francuzki Xże Angouleme przybył d. 6 do Dunkierki. W Lill odbył popis z 10cio tysiączną tamteyszą osadą. Wielu Fracuzow znayduiących się na drugiey liście, wygnania maią pozwolenie otrzymać powrocenie do Francyi. — Po odciągnieniu woysk obcych bordzo żywność spadła w nadgranicznych twierdzach Francuzkich.

W naszey jezdzie maią także bydź dwa pułki ułanow utworzone.

Król obdarzył 28 lekarzów, którzy trudnili się po prowincyiach naszego kraiu bezpłatnem szczepienicm krowiey ospy, złotemi medalami w wartości 10 Czer. Zł.

O uwięzieniach tuteyszych nic dotąd z pewnością wiedzieć niemożna. W pewney kompanii, gdy była o rzekomym spisku mowa, rzekł ieden znany z swoiego dowcipu: " Spiskowi w domu obłąkanych, a donosiciele w domu poprawy zasługuią bydź zamkniętemi „

W prowincyi Luxemburskiey odkryć miano kosztowne perłowe szkorupki.

Poddani Niderlandscy, którzyby odtąd trudnili się handlem niewolnikami lub takowemu dopomagali, podlegaią karze 5000 Złh. i więzieniu w miarę okoliczności.

Z Steenwyk piszą pod d. 1 Grudnia: " Zasew żyta w okoliczney osadzie Frederiksoord przeciwnie oczekiwaniu odpowiedział; przędzarstwo idzie tam także bardzo dobrze, osadnicy są kontenci i sprawuia się iak nayprzykładniey. „

DODATEK
DO № 103.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 GRUDNIA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Włoch d. 2 Grudnia.

Xiężna Parmeńska, Arcy Xiężna Maryia *Ludwika*, d. 11, a Arcy Xże Rainer, Vicekról Włoski d. 16 przybyli do Piacency. Ostatni zabawił tam aż do 20.

Pomiędzy temi, którym Król obu Sycyliy podczas pobytu swoiego w Rzymie darował urazę i dozwolił powrócić do oyczyzny, znayduią się także Hr. Zurlo, który pod Miuratem sprawował urząd Ministra spraw wewnętrznych, Xże Roccoromana, Margr. St. Giuliano i sławny uczony prawa Porio.

J. Cesarzewicowska Mość Arcy Xże, Palatyn Węgierski, w podróży swoiey przez Włochy, udał się d. 30 Listopada z Florencyi do Rzymu. Podczas bawienia swoiego w ostatnim mieście odwiedził między innemi piechotą inkognito Prałata Zipoli, który w naywiększey żyie osobności.

Z Stambułu d. 10 Listopada.

Z Egiptu nadeszła tu nader przyiemna wiadomość, że Jbrahim Basza, syn Wielkorządcy Egipskiego, popieraiąc odniesione nad Wechabitami korzyści, wszedł teraz do Jemen do tak zwaney szczęśliwey Arabii, i herszta Wechabitów w niewola zabrał. Gońcy którzy przybiegli tu z temi pożądanemi doniesieniami, zostali od W. Wezyra honorowemi futrami udarowani.

Podczas ostatnich burz na czarnem morzu zatopiło się mnostwo przewozowych statków, które z potrzebnem na opał drzewem i węglami do stolicy płynęły. Dla zapobieżenia niedostatkowi tego artykułu rozkazał W. Sułtan swoim i korporacyy kosztem 12 statkow po tenże wysłać. Podczas tych burz zatopił się także Duński statek płynący z Altony i wiozący Portugalskiego Konsula jeneralnego Monteiro do Odessy z iego rodziną. Kapitan tylko i sternik wyratowali się, reszta ludu, podróżni i towary, wszystko się zatopiło.

Perski Poseł ieszcze się tu znayduie, lecz czyni już przygotowania do odiazdu przez Bukarest do Wiednia, zkąd uda się przez Paryż do Londynu.

ROZMAITOSCI.

Prawodawstwo i Posłuszeństwo ustawom. — Japończykowie są bardzo posłusznymi ustawom i szlachetnym ludem, (*)

(*) Dopiero z doniesień Rossyyskich Kapitanów morskich Gołowkina i Rikord powzięliśmy dokładną wiadomość o dobrych tych Azyiatykach.

chociaż niektóre z ich ustaw ucho. dziłyby u nas zadespotyczne. Są oni mocno przywiązanemi do honoru i przyięcie daru iest u nich występkiem. Japończykowi nakazuie ustawa raczey umrzeć z głodu, niżeli ruszyć cudzą własność. Aże tam surowo uskuteczniane są ustawy, zachowuie one także lud dobrowolnie i to nadaie mu obyczayność i moralną wartość. — U nas rzadko lud wowi o ustawach, i tam, gdzie Japończyk mowi: " to ieſt podług naszych ustąw zabronione „ — u nas mowią: " to zabronił Dwor lub Ekonom ale nie Rząd. Naznaczona iest za to kara.; ale tey się iako prawem naznaczoney nie obawiaią, bo do tego potrzeba prawego prawodawstwa, które tylko przez Reprezentacyią ludu nastąpić może, ale nie przez Urzędnikow.

Znaki

Kiedy czeladź kupiecka ieździ konno lub powozem, iest to znak, że w krotce sam kupiec chodzić będzie pieszo.

Kiedy stara niewiasta we łzach i ze smutku ieść ani pić nie chce, iest to znak, że iey zdechł mopsik.

Kiedy się student nic nie uczy i lekkomyślnie czas trwoni, iest znakiem, że oyca ma bogatego, i przebiegłszy szkoły otrzymać może urząd zyskowny.

Kiedy starzec żeni się z młodą panienką, znakiem iest, że wnet będzie miał przyiacioł domowych.

Kiedy chłopiec uczący się rzemiosła nie bywa bity, nie kołysze i nie nosi dzieci, iest to znak, że wnet zostanie czeladnikiem.

Kiedy skąpiec coś komu daruie, iest znakiem że go wnet będzie potrzebował.

Kiedy krawiec zepsuie suknią, to znaczy, że będziemy mieć nową modę.

Kiedy autor pisze prawdę, iest znakiem, że ma odwagę znosić prześladowania, albo umrzeć z głodu.

Kiedy kto znayduie w nas wszystko dobrem i przyiemnem, iest znakiem, że nas chce szukać albo iuż oszukał.

Kiedy młoda wdowa w żałobie, i opłakuie śmierć męża swoiego, są to znaki, że chce poyść za mąż.

Kiedy piwniczni w oberżach noszą złote zegarki i pierścienie, iest znakiem że dobrze usługuią gościom.

Kiedy poeta wiele o sobie mówi, iest to znak, że inni o nim mało, albo też nic wcale nie mówią.

Kiedy kto głupio rozkazuie, iest znakiem, że nigdy nie uczył się bydź posłusznym roztropnie.

Kiedy młody kawaler całuie starą matkę, znaczy to, że chce całować iey córkę.

Kiedy kupiec udaie świętoszka, iest to znak, że wnet pod rozbior odda maiątek.

Kiedy mąż uwodzi się podeyrzliwością, iest znakiem, że się i sam do czegoś poczuwa.

Kiedy panienka ma wielu kochanków, iest to znak, że męża mieć nie będzie.

Kiedy zawiadowcę nazywaią Panem, i staraią się o iego łaskę, iest znakiem, że właściciel albo iest tyranem, albo służącym zawiadowcy.

Kiedy artysta zrobi u nas maiątek, iest to znak, że cudzoziemiec.

Kiedy zaś teraz kończę, iest znakiem, że w tey chwili nie mam iuż co powiedzieć.

Pauza.

Największe Stopnie Ciepła i Zimna.

Dnia 17 Grudnia	stopni zimna	—	5,0
— 18	— ciepła	—	5,0
— 19	—	—	0,4
— 20	—	—	1,0
— 21	—	—	1,6
— 22	—	—	5,0
— 23	—	—	1,0

W poprzedzaiącym numerze były mylnie położone stopnie ciepła zamiast zimna i przeciwnie.

DONIESIENIA

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Gdy wydane dawniey Rozporządzenie wzbraniaiące kupowania Effektów Woyskowych od tuteyszych Milicyantów, tudzież przyymowania onych za trunki lub w zastawy nie skutkuie na umysłach ludu niższey Klassy, która upatruiąc w tem korzyść własną stara się pod różnemi protextami nabywać potaiemnie wszelkiego rodzaju Effekta Woyskowe Milicyyne, i tem sposobem wystawia żołnierza na utratę potrzebnych do ciągłego użycia artykułów ubiorczych; w celu przeto zaradzenia tak nader szerzącemu się złemu Wydział Policyi w Senacie, ninieyszym rozporządza, i do publiczney podaie wiadomości, iżby nikt nieważył się a to pod karami policyynemi Effektów Skarbowych lub iakich bądź rzeczy ubiorczych od żołnierzy Milicyynych pod żadnem pretextem nabywać, a tym bardziey za trunk lub za iakowe długi w zastawy przyymowac, w każdem takowem dostrzeżeniu sprzedawaiący, karze Woyskowey, nabywaiący zaś policyyney i utratą nabytego artykułu niezawodnie ulegnie. Zeby zaś niewiadomością niniey[t]zego Rozporządzenia nikt na przyszłość wymawiać się niemogł, nie tylko takowe Wóycia Gmin mieyskich z swey strony do wiadomości mieszkańców podać winni będą, ale nadto Urząd Policyi Posredniey co kwartał przy Trąbie w Mieście i Przedmieściach Publikatę onego odnawiaiac, scisle sledzić będzie, przestępuiących takowe; zaś Jmć. Xięża Plebani właściwych Parafiy ninieyszym z obowięzuią się do upowszechnienia, o publikowaniem onego z Ambon zgromadzonemu w Kościołach ludowi.

W Krakowie dnia 15. Grudnia 1818.

Michałowski.

Konwicki, Sekretarz.

Towarzystwo Krakowskie Przyiaciół praktycznego rolnictwa i Kunsztów z tymże związek maiący na d. 9 Marca r. b. za dozwoleniem Rządu zawiązane chcąc połączyć przyiemność z pożytkiem otwiera od 1. Stycznia 1819. w 4 pokoiach, w domu Knotza na drugiem piętrze mieysce schadzek dla Członków swoich, które w 6. miesiącach letnich od 6 godziny z rana do południa, po południu od 3 aż do 7. w Zimowych zaś miesiącach z rana od 11 do 2 po południu, z wieczora zaś od 4 do dziesiątey godziny otwarte będzie. Tam zaś w miarę wpływu iaki do dyspozycyi swoiey miec będzie Towarzystwo, oprocz książek właściwych i nowych dziej interessować mogących, celnieysze Gazety, pisma peryodyczne do czytania każdy z Abonowanych przez cały Rok zastanie, a przy tem znaydzie łatwość zobaczenia się prędkiego ze Znaiomemi, rownie iak przystoyney zabawy. Oprocz bowiem pokoiu do czytania, będzie drugi Bilarowy, trzeci gdzie będą stoliki do gry, w Czwartem zaś Biblioteka i Machin rozmaitych wzory. Ze zaś ta przyiemność i srodki, któremi uskutecznić się może, zależą od wielości abonowanych: ktoby przeto chciał należeć do tego związku niechay raczy udać się do W. Brzuchalskiego Sekretarza tegoż Towarzystwa, mieszkaiącego pod Rakiem w Ulicy Spitalney, a tem dostatecznie z uchwał Towarzystwa i Jego Statutów, dowie się o celu i warónkach.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż Kamienicy po niegdy Kaźmierzu Maydrowiczu pozostałey w Kazimierzu przy Krakowie pod liczbą 102 stoiącą w dniu 26 Listopada r. b. iako w terminie do Licytacyi przedstanowczey przeznaczonym JPan Jakób, Antoni, dwóyga imion Biande za Summę 30,902 przedstanowcze przybicie otrzymał. Stósownie więc do prawa termin do stanowczey Licytacyi, teyże Kamienicy na dzień 5ty Stycznia 1819 roku na godzinę 9tą ranną iest przeznaczony. Warunki Licytacyi są następuiące:

1. Pozostałą wdowę Antoninę Maydrowiczową w mieszkaniu do Swiąt Wielkanocnych 1819 r. utrzymać, rownie

2. Wszystkich mieszkańców także do Swiąt Wielkanocnych 1819 r. za opłaceniem czynszu ilości dtoąd przez nich kwartalnie opłacanego, po Swiętach zaś Wiekanocnych wszyscy mieszkańcy z mieszkań ustąpić są winni, zwolnym Regressem Dopuszczaiących Jm mieszkania w dzierżawę.

3. Otrzymuiący stanowcze przybicie, winien natychmiast połowę summy przez siebie ofiarowaney, przed delegowanym na rzecz JPani Antoniny Maydrowiczowy złożyć, połowa zaś druga na małoletnich przypadaiąca przy nowym nabywcy pozostać ma, aż do doyścia małoletnich do lat z obowiązkiem opłacania procentu po 5 od 100.

4. Wszelkie długi i podatki iakie tylko do dnia 1 Stycznia 1819 roku z teyże kamienicy należeć się do zapłacenia mogą takowe przez JPanią Antoninę Maydrowiczową zaspokoione będą.

5. Maiący chęć Licytowania winni w Kancelaryi Trybunału w dniu i godzinie wyżey wyrażonych opatrzeni w vadium w kwocie 3902 Zł: Pol: przed delegowanym stawić się.

6. Akt Detaxacyi, Extrakt hypoteczny, i Warunki Licytacyi, każdego czasu u podpisanego przeyrzeć można.

Nied pełniaiący Warunków Licytacyi vadium utraca i na iego koszt nowa licytacytacyia rozpisaną zostanie. — W Krakowie d. 3 Grudnia 1818 r.

Skarzyński Sek: T. I. Inst. W. M. K.

Ur. Archiwista dawnych Aktów Ziemskich i Grodzk: Woiewodztwa Krakowskiego w Krakowie pozostałych, podaie do publiczney wiadomości, iż na mocy Rezolucyi Naywyższey Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości Królestwa Polskiego a stosownie do Rezolucyi W. Sądu Kryminalnego Woiewództwa Krakowsk: do N. 1737 wydaney maiąc sobie oddane różne rzeczy od złodzieiów odebrane końcem powrócenia onychże Właścicielom, zaczem kto iest okradzionym, aby się zgłosił do Kancellaryi rzeczonego Archiwum w Domu Rządowym u S. Piotra na dole będącey z dowodami iego własności inaczyzey rzeczy te przez publiczną licytacyą będą sprzedane, a pieniadze Sądowi Kryminalnemu do Kielc zostaną odesłane.

W doiu 31. Grudnia r. b. o Godzinie 9 ranney w Krakowie przy Ulicy Floryańskiey w Kaminicy pod L. 538. odbędzie się sprzedarz w drodze Exekucyi rożnych Sprzętów domowych, oraz Koni pary, bryczek dwoch odkrytych i Charta. Tegoż dnia po Południu o godzinie drugiey w Przedmieściu Stradom przy Krakowie w domu pod L. 16 także sprzęty domowe będą sprzedane, tudziesz dochody z wyszynku oraz Mieszkanie na pierwszym Piętrze domu tegoż na rok 1 wydzierżawione zostaną; płacący gotowizną przybicie otrzyma.

w Krakowie dnia 23. Grudnia. 1818.

Jacek Kawecki Kom: Sąd:

Ruchomości to iest: troche Garderoby i sprzętow domowych, Testamentem niegdy JW. Michała Hrabi Konarskiego na Ubogich przeznaczone, na wezwanie Exekutora Testamentu przez licytacyią Publiczną w Domu w Ulicy Brackiey pod Nro 258. dnia 29. Grudnia r. b. o Godzinie 9. z rana sprzedane będą.

w Krakowie, dnia 22 Grudnia 1818.

Olearski, Notaryusz.